

คำศัพท์และรูปแบบการเขียนที่หลากหลายซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดมโนคติในเรื่องที่เรียนได้ง่ายขึ้น

1.5 เมื่อทำการทดสอบซ้ำหลังระยะเวลาผ่านไป 14 วันแล้ว ควรทดสอบซ้ำครั้งที่ 2 เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำรูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของ Bruner ไปใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำรูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของ Bruner ไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนในระดับชั้นอื่น

2.3 ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของ Bruner เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.]. 2551.
- [2] จิราภร ชาดิ. **ผลการเรียนรู้ด้านการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน (Task-Based Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5** รายงานการศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2555.
- [3] ทิศนา ขมมณี. **ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.
- [4] ธีรชัย เนตรนอมศักดิ์. **รูปแบบการสอน: เอกสารคำสอนกระบวนวิชา 224701**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2533.
- [5] นิตยา หอยมุกข์. **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของ Bruner และรูปแบบ การสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าของ Ausubel**. รายงานการศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2548.
- [6] นิพพิทา กุลชิต. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของบรูเนอร์กับการสอนตามปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2536.
- [7] ละไม จันทโรลมา. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของบรูเนอร์กับการสอนตามปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2539.

- [8] วิสารท์ จิตวิวัฒน์. การสอนอ่านภาษาอังกฤษ (Teaching English Reading Comprehension). ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2541.
- [9] สมเกียรติ อ่อนวิมล. ภาษาอังกฤษกับอนาคตของไทยในอาเซียน. ค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2555, จาก <http://www.dailynews.co.th/article/825/154511>. 2555.
- [10] สายรุ้ง มีसानุ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนตามรูปแบบเพื่อให้เกิดมโนคติของบูรเนอ์กับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2533.
- [11] เอกสารประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายวิชา. การอบรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, โรงเรียนน้ำพองศึกษา. 2553.

การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษา

โรงเรียนบ้านนางแม้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิเขต 1

Small School Effective Management : A case study of Bannangmeng school under the office of Chaiyaphum primary educational service area 1

รุ่งเรือง ศักดิ์รัตนมาศ¹⁾ และ เสาวณี ตริพุทธรัตน์²⁾

Rungruong Sakratanamas¹⁾ and Saowanee Treputthara²⁾

¹⁾ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Assistant professor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาอุปสรรคของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 เกณฑ์การเลือกตัวแทนที่ใช้ศึกษาได้จากการศึกษาประวัติและการดำเนินงานของโรงเรียน เป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2554 ระดับดีมาก และเป็นโรงเรียนที่มีผลสอบระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าระดับชาติ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสัมภาษณ์ ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหาร และครูทุกคนในโรงเรียน จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) แต่ละด้านตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลด้านบริหารวิชาการ พบว่า โรงเรียนสามารถบริหารงานวิชาการ ที่มีประสิทธิผล มีการบริหารจัดการด้านหลักสูตร การจัดทำแผนเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนว อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ในด้านบริหารงบประมาณ โดยพบว่า โรงเรียนสามารถบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยมีการวางแผนการวิเคราะห์สภาพโรงเรียนเพื่อการจัดสรรงบประมาณที่เน้นงานวิชาการ ในด้านบริหารงานบุคคล พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ยึดหลัก “ครองตน ครอง ครอบงำ” การทำงานแบบมีส่วนร่วม ในด้านบริหารทั่วไป พบว่าโรงเรียนบริหารจัดการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมจากครู บุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และองค์กรภายนอกอื่นๆ ปัญหาอุปสรรคที่ค้นพบในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

ที่มีประสิทธิผล พบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดคือปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอและจำนวนครูที่ไม่ครบชั้น ข้อเสนอแนะของการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีประสิทธิผล พบว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ยึดหลัก PDCA และบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพโรงเรียน นำไปจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียน มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และมีแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกัน และนำไปใช้ ตลอดจนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาตรงตามเป้าหมายที่วางไว้

คำสำคัญ : โรงเรียนขนาดเล็ก ประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ

Abstract

This case study research aimed at study current situation and problem of effectiveness administration and management for a small sized school under the office of Chaiyaphum primary educational service area 1. The criteria of choosing Bannangmeng School to be studied were its outstanding history and operation including being a royal award school, achieving an “excellence” level of evaluation for the academic year 2011 provided by the Office for National Education Standards and Quality Assessment, and scoring O-NET national test higher than national criterion. Data collection was conducted through documentary study, observation, and interviewed before using triangulation technique for data verification. Key informants included administrators and all teachers who work in Bannangmeng School of 6 members. Data was analyzed by using descriptive analysis method based on research conceptual framework.

Research findings were as follows: Small schools Effectiveness Management Current situation of effectiveness administration for small sized school included; 1) Academic administration: School could effectively administrate the academic affairs through curriculum management, creating the learning plans, measurement and evaluation, development of innovation media and educational technology, and development of learning sources and effective guidance for the quality of students. 2) Financial administration: School could manage the limited budget for the most effective purpose. 3) Personnel Administration: School administrators held to the principles of “self-control, human relationships, and work potential”, as well as cooperative work. 4) General administration: School management was organized based on the principle of cooperative work among teachers, school staff, community, school committee, and external organizations in order to provide effectiveness surrounding-based learning and student developing activities. 5) Problems and obstacles of effectiveness management: The most important problems included there were not enough budget and teachers 6) Suggestion for effective school management: School must analyze its background and situation based on PDCA process and cooperative management in order to create strategic plan for school development. The vision, mission, goal and action plan were conformed before carrying out an action. Resource mobilizations for education should be made for a success fully of school on education management according to the goals.

Keywords : Small schools, Effectiveness, Management

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาทั้งภายในและภายนอกประเทศทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องพัฒนาคนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประเทศชาติ การปฏิรูปการศึกษาจึงถูกกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในประเทศไทย [3] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อให้เด็กวัยเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมีสถานศึกษาในความรับผิดชอบจำนวน 32,228 โรงเรียนและเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา จำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากข้อมูลปี 2546 มีจำนวน 10,877 แห่ง และปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 14,669 แห่ง ซึ่งเกินครึ่งหนึ่งของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 28,831 แห่งทั่วประเทศ [9] การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพนั้น เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องเข้ามาดูแลอย่างจริงจัง คงเป็นเรื่องยากที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ เพราะโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีปัญหา คือโรงเรียนมีคุณภาพค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากขาดความพร้อมด้านปัจจัย เช่น สภาพครูไม่ครบชั้น ขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการจัดอัตรากำลังครู และข้อจำกัดด้านงบประมาณจากภาครัฐ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในเขตชนบทที่ล้าหลัง มีความขาดแคลน และมีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองที่มีความเจริญ ดังนั้นการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ [6]

จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เผยผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง พ.ศ. 2549-2551 พบว่า

ระดับขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ผ่านการประเมินน้อยสุดร้อยละ 79.5 เมื่อเปรียบเทียบกับสังกัดอื่น หากพิจารณาขนาดสถานศึกษาพบ โรงเรียนขนาดเล็กผ่านการประเมินน้อยสุดร้อยละ 76.45 ขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษผ่านประเมินมากที่สุด ร้อยละ 98.5 รองลงมาเป็นขนาดใหญ่ ร้อยละ 95.61 โรงเรียนที่ไม่ผ่านประเมิน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สพฐ. โรงเรียนระดับขั้นพื้นฐานทุกสังกัด ทุกขนาดที่เข้ารับประเมินมี 20,184 แห่ง ส่วนใหญ่สังกัด สพฐ. 18,088 แห่ง (ทั้งหมด 32,256 แห่งปี 2550) ไม่ผ่านประเมิน 3,772 แห่ง โดยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 3,389 แห่ง หากลงในรายละเอียดพบว่า ปีการศึกษา 2549-2550 มีโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สพฐ. ที่นักเรียนไม่เกิน 120 คนถึงร้อยละ 40 ของโรงเรียนสังกัด สพฐ. ทั้งหมดแต่ละปีรัฐอุดหนุนงบประมาณจำนวนมาก แต่คุณภาพการศึกษากลับไม่เพิ่มเท่าที่ควร [4] [10]

จากการคำนึงถึงกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญ จำเป็นในการที่ต้องพัฒนาคน และจากการที่ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของนักการศึกษาแล้ว ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียน และการที่จะทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพหรือความสำเร็จนั้น จะต้องทำให้โรงเรียนเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ Hoy & Miskel [11] [12] ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนนั้นได้มีการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางการบริหารจากการมุ่งคำนึงถึงแต่การบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment) อันเป็นการที่มุ่งความมีประสิทธิภาพของปัจจัยป้อนออก (Output) เป็นหลัก ให้เปลี่ยนเป็นการบริหารที่มุ่งความมีประสิทธิภาพขององค์การทั้งระบบ (System) ทั้งปัจจัยป้อนเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และ ปัจจัยป้อนออก (Output) ตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (System Approach) หรือตามทัศนะการมองโรงเรียนเป็นระบบสังคม (School as Social System) โดยโรงเรียนที่มี

ประสิทธิผลนั้น มีองค์ประกอบและคุณลักษณะหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น Sammons; Hillman & Mortimore [13] ได้มีการวิเคราะห์หัตถ์ชี้วัดคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากงานวิจัยเกี่ยวข้องในโรงเรียนประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล 11 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำ (2) การมีวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วม (3) สภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนรู้ (4) การรวมพลังในการเรียนการสอน (5) การสอนที่มีความหมาย (6) ความคาดหวังสูง (7) มีการเสริมแรง (8) การติดตามความก้าวหน้า (9) ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียน (10) การมีส่วนร่วมระหว่างบ้านกับโรงเรียน และ (11) องค์การแห่งการเรียนรู้

อย่างไรก็ตาม แม้โรงเรียนขนาดเล็กจะมีปัญหาต่าง ๆ มากมาย แต่ก็ยังมี โรงเรียนขนาดเล็กหลายโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ ได้เป็นโรงเรียนพระราชทาน เป็น โรงเรียนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และโรงเรียนที่มีขนาดเล็กหลาย ๆ โรงเรียน กลับประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ บางรายการ บางกิจกรรมที่โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ลงแข่งขันหรือประกวดสามารถชนะเลิศในระดับประเทศ บางครั้งสามารถเป็นตัวแทนแข่งขันในระดับชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสูง

จากเหตุผลและปัญหาทางการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล โดย การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบบ a case study โดยเลือกโรงเรียนกรณีศึกษา คือ โรงเรียนบ้านนางเม้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน (โรงเรียนขนาดเล็ก) พ.ศ.2550 เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2554 ระดับดีมาก เป็นโรงเรียนที่ผลสอบระดับชาติ (ONET) สูงกว่าระดับชาติ

เป็นโรงเรียนต้นแบบแบบคละชั้นของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำ สารสนเทศที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับใช้ เพื่อให้ ผู้เกี่ยวข้องใช้ในศึกษาและเป็นแนวทางในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหาร จัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียน บ้านนางเม้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของการบริหาร จัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียน บ้านนางเม้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case study) มีรายละเอียด ดังนี้

1. การเลือกกรณีศึกษา เกณฑ์การเลือก ตัวแทนที่ใช้ศึกษาได้จากการศึกษาประวัติและ การดำเนินงานของโรงเรียน เป็นโรงเรียนรางวัล พระราชทาน เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2554 ระดับดีมาก และเป็นโรงเรียน ที่มีผลสอบระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าระดับชาติ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ของโรงเรียนที่ทำการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสัมภาษณ์ถึงสภาพ บริบทของโรงเรียน ความคิดเห็น ทศนคติ ของผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ของโรงเรียน ที่ทำการศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการโรงเรียน ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล

2.2 แบบบันทึกภาคสนาม (Field notes)
จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

3. การเก็บข้อมูลภาคสนาม

เก็บรวบรวมข้อมูลโดย การศึกษาเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์ ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหาร และครูทุกคนในโรงเรียน จำนวน 6 คน ระยะเวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 -เมษายน 2556

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) แต่ละด้านตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ ในด้านบริหารวิชาการ โรงเรียนบ้าน นางเม้ง มีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพ โดยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บริหารมืออาชีพ คือ มีความรู้ เข้าใจในด้านการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี มีภาวะผู้นำวิชาการในระดับที่สูง สามารถบริหารงานด้านวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กให้ประสบผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ดี คือ มีบรรยากาศที่น่าอยู่ น่าเรียน สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของโรงเรียน “โรงเรียน น่าอยู่ น่าเรียน” ผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากรภายในโรงเรียน มีความมุ่งมั่น ทุ่มเท เสียสละ ใส่ใจต่อการสอน ต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง ในการส่งเสริมในการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่เป็นระบบ

2. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ ในด้านบริหารงบประมาณ โรงเรียนบ้านนางเม้งมีการบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โดยพบว่าโรงเรียนสามารถบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประสิทธิผล

สูงสุดโดย มีการวางแผน การวิเคราะห์สภาพโรงเรียนเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณที่เน้นงานวิชาการ พัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า มีการบริหารงบประมาณที่เป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานภายนอก มาพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

3. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ ในด้านบริหารงานบุคคล โรงเรียนบ้านนางเม้งมีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ โดยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ยึดหลัก “ครองตน ครอง ครอบงวน” มีการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลัก PDCA ผู้บริหารมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วมทำให้ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอก เป็นอย่างดีเยี่ยม และผู้บริหารโรงเรียน ครูเป็นผู้ยึดอาชีพดี เอาใจใส่นักเรียน มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงโรงเรียนมีบรรยากาศการทำงานที่มีความเป็นกันเอง ทำงานอย่างกัลยาณมิตร มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

4. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ ในด้านบริหารทั่วไป โรงเรียนบ้านนางเม้งมีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านบริหารทั่วไปที่มีประสิทธิภาพ โดยพบว่า โรงเรียนบริหารจัดการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม จากครู บุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และองค์การภายนอกอื่น ๆ ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู การพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ส่งผลให้การ พัฒนาโรงเรียน คุณภาพนักเรียน เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

5. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล อันเกิดมาจากสาเหตุการที่จำนวนนักเรียนที่ลดลงทุกปี ทำให้เกิดปัญหาใหญ่ ๆ 2 ประการ คือ ปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอ และปัญหาด้านครูสอนไม่ครบชั้น ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดความมีประสิทธิภาพอย่างมาก ในส่วนปัญหาด้านบริหารวิชาการ เช่น สภาพครูไม่ครบชั้น ขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อคอมพิวเตอร์ที่ไม่พอเพียง ปัญหาด้านบริหารทั่วไป เช่น ข้อจำกัดในการพัฒนาอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ไม่สามารถทำได้เต็มที่ มีสาเหตุมาจากงบประมาณไม่เพียงพอ และบุคลากรไม่เพียงพอเป็นสำคัญ

การอภิปรายผล

1. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในด้านบริหารวิชาการ โรงเรียนบ้านนางเม้ง มีผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้บริหารมืออาชีพ คือ มีความรู้ เข้าใจในด้านบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี มีภาวะผู้นำวิชาการในระดับที่สูง สามารถบริหารงานด้านวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กให้ประสบผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย สอดคล้องกับ Sammons; Hillman & Mortimore [13] ได้วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากงานวิจัยเกี่ยวข้องในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล 11 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ การมีวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วม สภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนรู้ การรวมพลังในการเรียนการสอน การสอนที่มีความหมาย ความคาดหวังสูง มีการเสริมแรง การติดตามความก้าวหน้า ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียน การมีส่วนร่วมระหว่างบ้านกับโรงเรียน และองค์การแห่งการเรียนรู้

2. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในด้านบริหารงบประมาณ โรงเรียนสามารถบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดโดย มีการวางแผนการวิเคราะห์สภาพโรงเรียนเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณที่เน้นงานวิชาการ พัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ ที่มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า มีการบริหารงบประมาณที่เป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานภายนอก มาพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์ [5] ที่กล่าวว่า งบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ หลายประการของโรงเรียน กล่าวคือโรงเรียนสามารถใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารงานตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการของโรงเรียน เพื่อพัฒนางานและแก้ไขปัญหา ตลอดจนงานที่โรงเรียนได้พิจารณาแล้วว่ามีความจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การบริหารงบประมาณจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบความสำเร็จของแผนงาน โครงการที่โรงเรียนดำเนินการนั้นบรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่ นอกจากนี้ โรงเรียนยังสามารถใช้การบริหารงบประมาณเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์งานและความสำเร็จของผลงานที่โรงเรียนดำเนินการได้เป็นอย่างดี เนื่องจากแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนสามารถบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นให้เกิดประโยชน์ได้ จะทำให้ทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นเข้าใจบทบาทของโรงเรียน โรงเรียนก็อาจได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้นได้อีก ซึ่งการบริหารงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สามารถแก้ปัญหาทางงบประมาณที่จัดสรรมาให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ต่อยืดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยการประสานงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้

ชุมชน องค์การต่าง ๆ เข้ามาช่วยระดมทรัพยากรทางการศึกษา ร่วมติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้งบประมาณ

3. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในด้านบริหารงานบุคคล

จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนบ้านนางเม้ง มีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กด้านบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิผล โดยพบว่าผู้บริหารโรงเรียน ยึดหลัก “ครองตน ครองคน ครองงาน” มีการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลัก PDCA ผู้บริหารมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทำให้ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกเป็นอย่างดี ส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย และผู้บริหารโรงเรียน ครูเป็นผู้อยากดีมีดี เอาใจใส่นักเรียน มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงโรงเรียนมีบรรยากาศการทำงานที่มีความเป็นกันเอง ทำงานอย่างกัลยาณมิตร มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ส่งผลให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปด้วยความราบรื่น และมีประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของพินาน พันทอง [7] ที่กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ไว้ว่าต้องส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ส่งเสริมพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน ควรมีการผสมผสานระหว่างครูใหม่กับครูเก่าให้ลงตัวเพื่อใช้ประสบการณ์ครูเก่ามา “Train” ครูใหม่ อัตราจ้างให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

4. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ในด้านบริหารทั่วไป

โรงเรียนบ้านนางเม้ง มีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กด้านบริหารทั่วไปที่มีประสิทธิผล พบว่าโรงเรียนบริหารจัดการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมจากครู บุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และองค์การภายนอกอื่น ๆ ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ส่งผลให้การพัฒนาโรงเรียน คุณภาพนักเรียน เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ซึ่งการบริหารทั่วไปที่มีประสิทธิผลต้องมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุหลาบ บุรีสาร [1] ที่พบว่าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมโดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดกิจกรรม โครงการต่าง ๆ โดยเน้นไปที่กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก แต่ยังคงขาดงบประมาณสนับสนุน ตลอดจนบุคลากรยังขาดทักษะประสิทธิภาพในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข คือการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาและส่งเสริมการคิดมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติมีความหลากหลายเหมาะสมกับศักยภาพของทุกคน [2] และสอดคล้องกับงานวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของพินาน พันทอง [7] ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมบริหารจัดการ การตัดสินใจ ตลอดจนระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษา

5. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล อันเกิดมาจากสาเหตุการที่จำนวนนักเรียนที่น้อยกว่า 120 คน ทำให้เกิดปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ ปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอ และปัญหาด้านครูสอนไม่ครบชั้น เป็นปัญหาสำคัญ สอดคล้องกับวัชร ชันธสมบัติ [8] ได้กล่าวว่า ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้

ส่วนใหญ่ พบว่า คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาของโรงเรียนค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กขาดความพร้อมด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยี ที่ทันสมัยงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณที่โรงเรียนขนาดเล็กได้รับส่วนใหญ่ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร ทำให้การบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กขาดประสิทธิภาพ มีข้อจำกัดของการจัดอัตรากำลังครู และข้อจำกัดด้านงบประมาณภาครัฐอันเนื่องมาจากการวิเคราะห์ของธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asia Development Bank ; ADB) ที่กำหนดว่าความเหมาะสมของอัตราครูต่อนักเรียนอยู่ที่ 1 : 25 ในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 60 คน จึงมีครูได้เพียง 3 คนเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอกับการสอนในวิชาต่าง ๆ เพราะครูแต่ละคนย่อมได้รับการศึกษาวิชาที่สอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ครูคนเดียวไม่อาจสอนได้หมดทุกวิชา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ที่สามารถนำทฤษฎีการบริหารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้ที่กำลังเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง
2. จากการวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบผลสำเร็จ จึงควรเน้นการบริหารงานอย่างมีระบบ
3. สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก คือการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ทั้งจากครู บุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน

ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เป็นไปแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพิจารณาใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นสำคัญ

4. ปัญหาที่สำคัญที่ค้นพบในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การมีงบประมาณและบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นมืออาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถนำทฤษฎีการบริหารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดและระดมทรัพยากรทางการศึกษา มาบริหารจัดการโรงเรียนให้เกิดความมีประสิทธิภาพ

5. จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น คือผู้บริหารโรงเรียน ต้องมีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูที่สูง ทำงานด้วยความทุ่มเท มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ และเสียสละ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ ผลักดันการบริหารจัดการที่เป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก จะทำให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กได้กว้างขวางขึ้น
2. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดความมีประสิทธิภาพในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชัยภูมิเขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ควรทำการวิจัยประเด็นเดียวกันนี้ไปใช้กับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของลักษณะทางภูมิสังคมว่ามีผลการบริหารจัดการโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- [1] กุหลาบ ปุริสาร. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น: พหุกรณีศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2547.
- [2] กิตยวดี บุญเชื้อ และคณะ. การเรียนรู้อย่างมีความสุข การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541.
- [3] เกษม วัฒนชัย. การปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545.
- [4] เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ “วิกฤตคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก” ใน หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย. ฉบับวันจันทร์ ที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2552
- [5] นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์. การงบประมาณหลักทฤษฎีและแนววิเคราะห์เชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: หจก.เอม.เทอดดิ่ง. 2544.
- [6] บดินทร์ บุญลือ. การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารโรงเรียน ในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2547.
- [7] พิธาน พื้นทอง. ข้อเสนอเชิงนโยบายพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2548.
- [8] วังระ ชันธสมบัติ. การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. 2553.
- [9] สุรเสน ทั้งทอง. การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน แบบรวมชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดงขี้เหล็ก 1. ค้นเมื่อ 12 กันยายน 2555, จาก <http://www.surasen.com>
- [10] สำนักทดสอบทางการศึกษา. สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ.2549 – 2553) สมศ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552.
- [11] เสาวณี ตริพุทธิรัตน์. ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2547.
- [12] Hoy, W.K., & C.G. Miskel. Educational Administration: Theory, Research, and Practice. 6th ed. New York: McGraw-Hill. 2001.
- [13] Sammons, p., Hillman, J., Mortimore, P. Key Characteristics of Effective Schools: a Review of School Effectiveness Research. London: OFSTED. 1995.